

Handläggare
Therese Salomon
Telefon: 08-50808079

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2024-10-24

Motion om att införa Samordnare krisstöd i beredskap (SKiB),

Svar på motion.

Förvaltningens förslag till beslut

Kungsholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt att stadsdelsnämnden ska yttra sig med anledning av att det inkommit en motion från Liberalerna om att införa Samordnare krisstöd i beredskap (SKiB). De förslag som presenteras i motionen är viktiga i arbetet med att säkerställa en hög beredskap.

Kungsholmens stadsdelsförvaltning bedömer dock att Malmös modell med SKiB är svårt att applicera på Stockholms stad och dess stadsdelsförvaltningar. Stockholms stad har en god beredskap, men i takt med att det grova våldet ökat och krisstöd eller trygghetsskapande insatser aktiveras allt oftare ser förvaltningen behov av att förtydliga ansvarsfördelningen mellan stadsdelsförvaltningarna och socialförvaltningen, att utarbeta tydligare riktlinjer kring krisstöd samt att bredda och fördjupa samverkan mellan stadsdelsförvaltningarna och socialjouren.

Bakgrund

Av motionen som inkommit från Liberalerna framgår förslag 1, att staden utreder införandet av en samordningsfunktion motsvarande Samordnare krisstöd i beredskap (SKiB) som införts i Malmö samt 2, att staden utifrån Malmös utvärdering av SKiB utreder om övriga beredskapsfunktioner kan stärkas ytterligare för att säkerställa snabb och effektiv samordning i händelse av olika typer av kriser.

Kommunstyrelsen har begärt nämndens yttrande över motion om att införa Samordnare krisstöd i beredskap (SKiB) senast 2024-11-01.

Remissinstanser är Stadsledningskontoret, Socialnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd och Röda korset.

Ärendet

Av motionen framgår förslag att införa Samordnare krisstöd i beredskap. Skribenterna hänvisar till den våldsvåg som drabbade Stockholm hårt förra året, med eskalerande konflikter mellan gängkriminella, en kraftig ökning av hänsynslöst skjutvapenvåld på folktäta platser och en mängd sprängattentat riktade mot flerfamiljshus och villaområden. De skriver vidare att det är en kris som berör hela samhället och därför måste staden också vara rustad att snabbt sätta in ett samordnat krisstöd vid behov.

Stockholms stad har idag riktlinjer för hur krisstöd ska aktiveras vid den här typen av händelser. Skribenterna menar dock att stödet fungerat bristfälligt vid enstaka tillfällen det gångna året, vilket drabbade vittnat om i media.

Motionen hänvisar funktionen Samordnare krisstöd i beredskap (SKiB) som finns i Malmö stad. "SKiB bedömer händelsens påverkan på de människor som bor, verkar och vistas i Malmö och initierar och leder vid behov en social respons som möter drabbade och berördas behov av krisstöd." Det kan handla om att samordna socialjouren, stadens fältassistenter, centrum för brottsutsatta och andra civilsamhällesorganisationer. Samordnaren fungerar även som kontaktväg för olika externa samarbetspartners, som exempelvis polis och räddningstjänst. Det är ett arbetssätt som nyligen utvärderats av Ramböll och visat sig fungera mycket väl. Skribenterna menar Stockholms stad, som en av de kommuner som drabbats värst av de senaste årens våldsvågor bör överväga att införa motsvarande funktion för att säkerställa att stadens krisstöd alltid sker snabbt och samordnat.

Med anledning av detta föreslår skribenten:

- 1, att staden utreder införandet av en samordningsfunktion motsvarande Samordnare krisstöd i beredskap (SKiB) som införts i Malmö samt
- 2, att staden utifrån Malmös utvärdering av SKiB utreder om övriga beredskapsfunktioner kan stärkas ytterligare för att säkerställa snabb och effektiv samordning i händelse av olika typer av kriser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsdelsdirektörens stab i samråd med socialtjänstavdelningen och har behandlats i pensionärsrådet och förvaltningsgrupp. Rådet för funktionshinderfrågor har haft

möjlighet att ta del av yttrandet, eventuella synpunkter framgår av separat skrivelse.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Så långt som det är möjligt ska Stockholms stads organisation vara densamma vid en kris som i normalläge. För att stadens krishantering ska kunna komma igång snabbt krävs dock ständig beredskap. På central nivå ska staden alltid ha stadsdirektör, säkerhetsdirektör, en tjänsteperson i beredskap (TiB) och en kommunikatör i beredskap (KiB) i tjänst. Av stadens säkerhetsprogram framgår att stadens TiB vid stadsledningskontoret är kontaktvägen in och ansvarar för att ta emot larm och samordna åtgärder för hela staden.

Förvaltningen anser att det kan vara svårt att införa en samordningsfunktion motsvarande Samordnare krisstöd i beredskap (SKiB) då Malmö stad och Stockholms stad skiljer sig åt organisatoriskt. En väsentlig skillnad mellan Malmö stad och Stockholm stad är att Stockholm stad utöver fackförvaltningar och bolag är uppdelat i stadsdelsförvaltningar. Malmö stad har inga stadsdelsförvaltningar. I Stockholms stad har varje stadsdelsförvaltning ett långtgående ansvar för säkerhetsarbetet inom det egna verksamhetsområdet. Bland annat är förvaltningsdirektör alltid i tjänst, varje stadsdelsförvaltning har en utsedd krisledningsorganisation och varje stadsdelsförvaltning ska ha en beredskap och organisation för att inom sitt geografiska område erbjuda krisstöd oavsett tid på dygnet.

Förvaltningen har svårt att, utifrån Stockholms stad organisation, se var SKiB skulle ingå. För Stockholm stad som helhet inträffar händelser hela tiden, men det ser olika ut hur ofta olika händelser inträffar inom respektive stadsdelsförvaltningsområde. Ur den synvinkeln skulle kostnaderna långt överstiga fördelarna om en SKiB skulle inrättas i varje stadsdelsförvaltning.

Av Malmö stads hemsida framgår att ”Social jour” ingår i det centrala krisstödet för att snabbt kunna vara på plats och göra en bedömning av vilka behov som finns. Krisstödet samordnas av socialtjänsten. För bemanning av stödcentra finns utbildade krisstödare från olika delar av Malmö stad. I Stockholms stad finns en liknande ”förstärkt beredskap” utöver stadsdelsförvaltningarnas ansvar. Stadens säkerhetsprogram anger att ”för händelser utanför kontorstid ansvarar socialnämnden för omedelbara krisstödsinsatser till dess att operativt ansvar kan övertas av berörd stadsdelsnämnd”.

Förvaltningen anser att dagens riktlinjer om ansvaret mellan socialjouren och stadsdelsförvaltningarna krisstödsinsatser utanför kontorstid behöver förtydligas då det inte tydligt framgår vilken beredskap stadsdelsförvaltningarna förväntas ha.

Förvaltningen ser även att samordning kring insatser skulle stärkas om samverkan mellan stadsdelsförvaltningarnas och socialförvaltningens krisstöd fördjupades. Förvaltningens krisstödjare har varit utlånade till andra stadsdelsförvaltningar. Det har givit både värdefull kunskap kring hantering samtidigt som det stärker känslan av att Stockholm är en stad med ett gemensamt ansvar oavsett organisationstillhörighet. Samverkan mellan krisstödsorganisationerna skulle med fördel kunna ske före en kris inträffar, exempelvis genom stadsgemensamma utbildningar.

Förvaltningen anser att med stöd av centrala riktlinjer, stadsgemensam utbildning och fördjupad samverkan skulle stadens krisstödjare lättare kunna verka över hela staden. Som motionen anger har det grova våldet ökat vilket medför att krisstöd eller trygghetsskapande insatser behövs allt oftare. Om bemanningen av krisstödet genom samverkan och samordning kan ske utifrån samtliga stadsdelsförvaltningars krisstödsorganisationer stärks både likvärdighet, kvalitet och uthållighet. Genom ett sådant förfarande skulle staden få en robustare organisation och ett kontinuerligt lärande samtidigt som det skulle avlasta de förvaltningar som är hårdast drabbade av händelser.

Sammanfattningsvis anser förvaltningen att Malmös modell med SKiB har många fördelar just kring samordning av insatser men är svårt att applicera på Stockholms stad och dess stadsdelsförvaltningar. Stockholms stad har en god beredskap, men i takt med att det grova våldet ökat och krisstöd eller trygghetsskapande insatser aktiveras allt oftare ser förvaltningen behov av att förtydliga ansvarsfördelningen mellan stadsdelsförvaltningarna och socialförvaltningen, att utarbeta tydligare riktlinjer kring krisstöd samt att bredda och fördjupa samverkan mellan stadsdelsförvaltningarna och socialjouren.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Anna Hamlin
Avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion om att införa samordnare krisstöd i beredskap (SKiB)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2024-10-02
Anna Hamlin, Avdelningschef	2024-10-01